

STROMKY Z RALSKA DĚTEM

str. 29

VOLAREZA vám nabízí 2023

Tuzemská letní dovolená

u vody
na horách
ve městech

Slapská a Vranovská přehrada
Krkonosé, Jeseníky
Praha, Karlovy Vary

animační programy pro děti

Tuzemská zimní dovolená

na horách

Krkonoše, Jeseníky

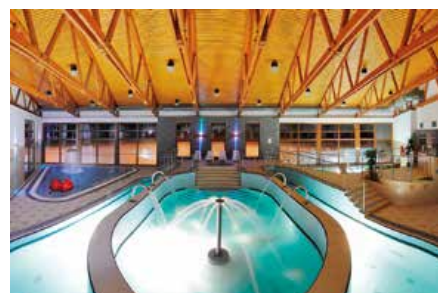
školy lyžování

Wellness pobyty

Hotel Měřín *** Superior
přehrada Slapy

Hotel Malý Šišák **
Krkonoše

Hotel Bedřichov *** Superior
Krkonoše

vstup do aquacentra v ceně pobytu

vodní atrakce, tobogán, whirlpool, chrlíče vody, divoká řeka, dětský bazének

Pobyty v lázních

Karlovy Vary, Františkovy Lázně, Teplice, Jeseník

preventivní balíčky, antistresové programy,
relaxační wellness pobyty, beauty programy od 3 dnů
léčebné pobyty od 7 dnů

Dětské tábory

Slapská přehrada, Krkonosé

letní dětské tábory u vody	10 až 14 dnů
letní dětské tábory na horách	10 až 14 dnů
zimní dětské tábory na horách	7 dnů

Slovo má

Roman Vohradský / ředitel VLS ČR

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí čtenáři,

je dobrou tradicí, že ředitelé firem přejí v tomto čase zaměstnancům vše nejlepší do nového roku. U nás ve Vojenských lesích a statcích je k tomu již několik let vyčleněn právě úvodník podnikového časopisu.

Žijeme ve zvláštní, turbulentní době plné obav z budoucnosti, kdy není úplně jednoduché vlévat blížkým do žil optimistický elán do nadcházejícího období. Ale to koneckonců v naší branži nebylo ani v uplynulých letech, kdy jsme se prali ze všech sil s kůrovcovou kalamitou a během každého adventu jsme věděli, že napřesrok tomu nebude jinak.

Přes dva roky koronavirové pandemie jsme se přenesli do situace, kdy několik stovek kilometrů východně od našich hranic zuří největší vojenský konflikt v Evropě od druhé světové války, který vyvolal největší ohrožení našich sociálních jistot za poslední desetiletí.

Přes aktuální situaci i všeobecnou společenskou skepsi Vám musím říci, že z budoucnosti přehnané obavy nemám, a to hned z několika důvodů.

Za prvé se podnik po letech hubeného hospodaření, vyvolaných propadem realizačních cen dřeva na trzích, opět dostává do dobré finanční kondice. Je téměř jisté, že po úspěšném loňském roce zakončíme rok letošní velmi dobrým hospodářským výsledkem. Daří se nám opět kumulovat vyčerpané rezervy a s rozmyslem realizovat investice, které jsme v době, kdy jsme upírali všechny síly a prostředky k obnově lesů po kalamitě, odkládali.

Dalším důvodem k optimismu je, že za roky strávené ve VLS znám a velmi oceňuji potenciál našich lidí pro řešení složitých situací. Zatímco mnozí v těžkých časech hořekují nad svým osudem, lesník, který je zvyklý se prát s nepřízní přírody a okolí, přemýšlí, jak naložit co nejlépe a co nejefektivněji s časem, který mu byl dán.

Proto i když asi vše nebude v nejbližších měsících úplně růžové, jsem přesvědčen, že pokud se nestane něco zcela nepředvídatelného, společnými silami ve Vojenských lesích a statcích rok 2023 zvládneme bez fatálních krizí.

Co je v životě nejdůležitější, sice slíbit neumím... a přesto to Vám i Vaším blízkým z celého srdce přeji: Hodně zdraví, štěstí a lásky.

Veselé Vánoce a šťastný nový rok

přeje

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Projekty lesní výroby 2023
- 9 - Kalendárium VLS 2023
- 12 - Výsledky prověrek LHC v roce 2022
- 14 - Ovocné odrůdy ze zaniklých obcí
- 16 - Říje 2022 u VLS
- 21 - Armádní sokolníci
- 23 - Výlovy Olšiny a Padrtí
- 26 - Živá voda VLS na Plumlově
- 28 - Hroby z prusko-rakouské války
- 29 - Stromky z Ralska dětem a seniorům
- 30 - Lesní pedagogika
- 31 - Bývalé sídlo VLS národní památkou
- 33 - Z podniku
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 00000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 220 405 106
Fax: 224 310 921
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 777 723 593
Fax: 224 310 921

Šéfredaktor:

Jan Sotona

Předseda redakční rady:

Ing. Pavel Češka Ph.D.

Členové redakční rady:

Jan Sotona
Pavla Kasslová

Registrace:

MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:

Jan Sotona

Uzávěrka příštího čísla:

10. března 2023
Neprodejné, vychází nákladem 800 kusů.

Rezervace a informace u vašeho zaměstnavatele

FOTO VYDÁNÍ

Bílá královna v říši jelenů

Do honitby Libavá, která se rozkládá v podhůří Jeseníků – Oderských vrších, přichází zima většinou poměrně časně. Letos si dala na čas. I tak ale do moravské lokality, které myslivci někdy expresivně říkají „Království jelenů“, protože zde žije nejkvalitnější populace této zvěře v republice, dorazila...

Foto: Lukáš Kovár

KALENDÁŘ „LESY PLNÉ HVĚZD“ LETOS I PRO VEŘEJNOST

Letošní podnikový kalendář nebude jako v minulosti jen dárek pro zaměstnance a vybrané partnery VLS. Velkoformátový nástěnný tiskový přehled o nastávajícím roce je k dostání na všech lesnických divizích podniku také veřejnosti.

Kdokoliv si kalendář může vyzvednout už od pondělí 12. prosince na desítkách míst po republice, převážně jde o obecní a turistická informační centra v okolí všech šesti lesnických divizí VLS. Státní podnik je nabízí zdarma jako vánoční dárek, který je zároveň poděkováním za mimořádný zájem veřejnosti o dobrovolnické i další akce VLS. „Masovou účast na akcích VLS vnímáme jako ocenění vize přírodě blízkého, trvale udržitelného hospodaření, na které přecházíme ve všech svěřených lesích,“ řekl k tomu ředitel podniku Roman Vohradský.

Koncept „Lesy plné hvězd“ vybočuje z řady podnikových kalendářů z posledních let, které se věnovaly čistě fotografiím přírody. Na dvanácti stranách tentokrát představuje VLS v reportážních snímcích ty, které považuje pro jejich zájem o přírodu za hvězdy. Od známých osobnos-

tí, které nás podpořily, přes lesníky a lesní dělníky až po návštěvníky lesa a dobrovolníky. Převažují tak fotografie z Brdského stromsázení, které se stalo návštěvností i ohlasem u veřejnosti mimořádnou událostí letošního roku nejen v rámci VLS, ale celého českého lesnického sektoru.

Celkem se letos hlavních podnikových akcí zúčastnilo přes 15 tisíc lidí,

přičemž k těm největším patřil Lesnický den v Ralsku a Brdské stromsázení. Jen na tyto dvě akce dorazilo sedm tisíc lidí.

„Většinu letošních akcí jsme pojali jako diskusní platformu, na níž se snažíme vysvětlovat změny, které jsme spustili v našich lesích přechodem na přírodě blízký způsob hospodaření,“ dodal ředitel Vohradský.

NA LIBERECKU JE AFRICKÝ MOR PRASAT

Ve Frýdlantském výběžku se na začátku prosince potvrdil africký mor prasat (AMP) u jednoho uhynulého divočáka. Oznámilo to ústecké ředitelství Státní veterinární správy. Zvíře se našlo nedaleko Jindřichovic pod Smrkem nedaleko hranic s Polskem. Lokalita je asi 50 kilometrů vzdálená

od přírodní oblasti Ralsko, kde hospodaří divize VLS Mimoň.

S africkým morem prasat se naposledy potýkalo Česko od roku 2017. Nicméně již v loňském roce byl výskyt infekce potvrzen v Německu i Polsku a monitoring šíření AML zde ukazo-

val, že se nákaza blíží k českému území. VLS v této souvislosti přijaly již s předstihem řadu preventivních opatření.

Situace zřejmě bude mít dopad na pohyb obyvatel a kontrolovat se budou chovy domácích prasat v oblasti nálezů zvířete. „Riziko přenosu do komerčních chovů je sice minimální, ale není vyloučené. Je proto třeba výskyt dalších případných nakažených prasat divokých monitorovat a soustředit se na odstřel a testování u ulovených i nalezených kusů,“ myslí si prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Africký mor prasat je akutní onemocnění podobné klasickému moru prasat, jeho příznaky a průběh jsou však rychlejší. Nakažená zvířata téměř ve všech případech hynou. Největší ohnisko v ČR bylo při posledním výskytu před pěti lety na Zlínsku.

TIANDE OPĚT SÁZELA NA ŠUMAVĚ

Na Šumavě díky ekologickému programu kosmetické korporace TianDe roste od října 60 tisíc nových stromů. Již čtvrtým rokem tak pokračuje dlouhodobá spolupráce kolegů z Horní Plané s českým zastoupením nadnárodní dermatologické společnosti. Letos společnost do nových lesů ve správě státního podniku investovala 840 tisíc korun a část práce na jejich výsadbě odvedli její zaměstnanci a partneři v rámci podzimní dobrovolnické akce.

„Pomoc české pobočky značky TianDe je dlouhodobá a spolupráce má

rostoucí charakter - v roce 2019 šlo o výsadbu 5 tisíc stromků, v době pandemických opatření nám korporace pomohla obnovit lesy 30 tisíci sazenicemi a letos jde o 60 tisíc sazenic. Pro nás tak je TianDe důležitý donátor, který velmi výrazně pomohl obnově šumavských lesů,“ uvedl ředitel divize VLS Horní Planá Michal Frnoch.

Část stromů zaměstnanci a partneři firmy ISTA corporation s.r.o., která je pražským dealerským centrem korporace TianDe, vysadili i s rodinami v šumavských lesích vlastnoručně v rámci dobrovolnické akce, která proběhla během podzimního zalesňování v pátek 21. října.

FOTBALOVÝ KLUB VOJENSKÝCH LESŮ OSLAVIL 40 LET

„Malofotbalový“ a futsalový klub spojený s naším státním podnikem oslavil letos 40 let svého úspěšného fungování. FC Vojenské lesy Praha byl založen v roce 1982 a v současnosti je jedním z nejúspěšnějších týmů účinkujících v legendární Hanspaulské lize.

Pražská Hanspaulská liga neboli Hanspaulka je amatérská soutěž malého fotbalu, která se hraje od roku 1971. Na začátku ji hrálo osm mužstev, za 50 let se však rozrostla, takže v rámci osmi lig, z nichž některé mají až 15 skupin, dnes nastupuje přes sedm stovek týmů.

A historicky nejúspěšnějším týmem tohoto fotbalového seriálu, jehož se účastní tisíce amatérských fotbalistů, je právě FC Vojenské lesy Praha. Podnikový tým Hanspaulku sedmkrát

vyhrál a desetkrát zvítězil v Ligovém poháru. Za Vojenské lesy na trávník za čtyřicet let nastoupila řada populárních a známých fotbalistů, mimo jiné osmapadesátinásobný reprezentant Jan Fiala. Tým zasáhl i do futsalových soubojů, kde se probojoval až do druhé nejvyšší soutěže.

Zakladatelem a nestorem FC Vojenské lesy Praha je předseda odborevého svazu na pražském ředitelství Josef Dufek (na historickém snímku v horní řadě, čtvrtý zleva).

V BRDECH SÁZELI „SOUSEDÉ“

V brdských lesích zase zanechali svůj vzkaz budoucím generacím obyvatel obce Zalány nedaleko Nepomuku. V sobotu 5. listopadu zde zanechali v rámci dobrovolnické akce svoji stopu v krajině v podobě jedlového lesa. Celkem vysázeli u lesní cesty Planýrka 750 sazenic.

Akci s příznačným názvem Zalánská stopa zorganizoval místní výbor této osady na kraji brdských hvozdů ve spolupráci s hořovickou divizí. Na sedmdesát místních, mezi nimiž byly tři desítky dětí, se pustilo do sázení na holině v brdské lokalitě mezi Planýrkou a Sýkorovou. Vedle práce si užili také lesní pedagogiku a další aktivity, především dětským dobrovolníkům udělal se svým koněm radost také brdský kočí VLS Milan Jura.

„Děkujeme sousedům ze Zalán za pomoc, každý aktivní zájem obyvatel z okolí o krajinu, kterou zde spolu sdílíme, nás těší. Na místo, kde díky nim roste nový jedlový les, v brzké době ještě přibude informační tabulka, že se jedná o Zalánskou paseku,“ řekl ředitel divize David Novotný.

„Osadní výbor Zalány děkuje všem, kteří přišli sázet, velký dík patří státnímu podniku Vojenské lesy a statky, především hajné Ivaně Kolerusové, lesní pedagožce Lucii Lenghartové a kočimu hořovické divize VLS Milanu Jurovi s koněm Jackem,“ uvedl František Žán z osadního výboru.

2023? ROK NEJVĚTŠÍCH VÝCHOVNÝCH ZÁSAHŮ V HISTORII

Bude to rok nejnižších těžeb od roku 2005 a historicky největšího objemu prořezávek a probírek v porostech do 40 let věku. Vyplývá to z plánu lesní výroby Vojenských lesů a statků na nastupující rok 2023.

Předpokládaná výše celkové těžby by se měla pohybovat kolem 760 tisíc kubíků. To bude, pokud nenastane něco neočekávaného, nejnižší objem od roku 2005. V plánu je však na druhou stranu pro lesní výrobu připravena historicky nejvyšší plocha plánovaných výchovných zásahů v porostech do 40 let. Prořezávky mají být provedeny na bezmála třech tisících hektarech, probírky do 40 let se budou týkat rozlohy 2,2 tisíce hektarů. Také zásahy v porostech nad 40 let budou mít rekordní objem. Plocha 3340 hektarů je druhá největší v historii VLS po roce 2000.

Výsadba se po rekordních letech naopak vrací na standardní úroveň, na umělou obnovu jen naplánováno 6,5 milionu sazenic, sije smrku, borovice, jedle, břízy, klenu, habru a dubu červeného se budou týkat plochy 75 hektarů. Přirozená obnova by se měla týkat 339 hektarů.

Pavel Češka,
vedoucí lesní výroby

Činnost	Plocha (ha)	Množství
Těžební činnost		
Těžba celkem		760 000 m³
- z toho předmýtní úmyslná	5 555	160 000 m³
- z toho mýtní úmyslná		300 000 m³
- z toho nahodilá		300 000 m³
- z toho mimořádná	0	0 m³
Výchova do 40 let	5 165	60 000 m³
- z toho prořezávky a prostřihávky	2 950	
- z toho probírky	2 215	60 000 m³
Výchova nad 40 let	3 340	100 000 m³
Výroba dříví - vlastními		147 000 m³
Výroba dříví - cizími		607 000 m³
Prodej dříví na lokalitě P		6 000 m³
Pěstební činnost		
Vyklizování ploch po těžbě	2 320	510 000 m³
Příprava půdy	1 080	
Obnova lesa celkem	1 640	6 512 tis. ks
- z toho přirozená obnova	339	
- z toho sije	75	
- z toho umělá sadba a podsadba - první	1 040	5 519 tis. ks
- z toho umělá sadba a podsadba - opakovaná	186	993 tis. ks
Oplocování	210	144 km
Ochrana proti zvěři	4 990	
Ochrana proti buření	8 030	
Ochrana proti klikorohu	1 270	
Odstranění škodících dřevin	635	
Prostřihávky a prořezávky	2 960	
Zpřístupnění porostů řezem - čistka	725	
Ochrana lesa proti zvěři	280	
Rekonstrukce lesních porostů	10	

KALENDÁRIUM VLS 2023

Léty osvědčené velké akce, jako je Lesnický den v Ralsku či Armáda, myslivost a lesnictví na Libavé, pokračování úspěšných novinek jako Brdské stromsázení, ale také menší vnitropodnikové akce.

LEDEN-ÚNOR

Rybářské závody na „dírkách“ divize Horní Planá

lednový víkend dle klimatických podmínek, rybník Malá Olšina

Klasické ledové rybaření, které je oblíbenou metodou rybolovu třeba v severských zemích, se odehraje na rybníku Malá Olšina u podnikového šumavského resortu, nová regionální událost na rybníku u rekreačního zařízení VLS Olšina - dle počasí - bude upřesněno.

YPEF 2023 - Místní kola soutěže na lesnických divizích VLS

přelom ledna a února 2023, Horní Planá, Lipník n. B., Mimoň (Sklená huť), Podbořany a Karlovy Vary, Plumlov, Obecnice

Místní kola mezinárodní evropské vědomostní soutěže v režii podnikových lesních pedagogů, přesná data jednotlivých kol se budou ladit na přelomu roku.

DUBEN

Chovatelská přehlídka divize Horní Planá

28. dubna - 1. května, Resort Olšina

Výstava trofejí z honiteb šumavské divize podniku z aktuální lovecké sezony

KVĚTEN

Dětský den na Olšině

17. května, Resort Olšina

Jedna z nejnavštěvovanějších akcí pro děti na Českokrumlovsku v režii VLS a místních armádních složek s podporou dalších partnerů již přesáhla hranice regionu Lipenska a sjíždějí se na ni školní kolektivy z širšího okolí Jihočeského kraje.

Chovatelská přehlídka divize Hořovice

pátek a sobota 19. - 20. května, lesní správa Obecnice

Výstava trofejí z honiteb brdské divize podniku z aktuální lovecké sezony.

Chovatelská přehlídka divize Plumlov

sobota 20. května, penzion Protivanov

Přehlídka trofejí z aktuální lovecké sezony z honiteb VLS na Dražanské vrchovině.

Člověk, les a zvěř

sobota 20. května, střelnice Lučiny

Přehlídka loveckých trofejí a shozů z lovecké sezony 2020/2021 z vyhlášené západočeské honitby VLS Hradiště pořádaná na střelnici Lučiny s bohatým doprovodným programem, lesní pedagogikou, trubačskou soutěží Parforsní kňour a prezentací techniky Armády ČR.

Dětské rybářské závody na Olšině

20. května, rybník Malá Olšina

Rybářské závody určené pro děti, konané na rybníku Malá Olšina u Resortu Olšina.

Olšinská dvanáctka

pondělí-středa 22. - 24. května, Resort Olšina

Pátý ročník vnitropodnikového sportovně-společenské akce formou „team building“ klání jednotlivých organizačních složek státního podniku ve dvanácti disciplínách.

ČERVEN

Dětský den Armády ČR ve Vyškově

červen 2023, areál AČR Velitelství ve Vyškově, Dědice

Společná akce VLS a místních složek Armády ČR pro děti z regionu, datum partneri z armády ve Vyškově upřesní počátkem roku.

Rybářské závody - divize Lipník nad Bečvou

červen 2023, rybník Horní Čermná, Libavá

Tradiční závody mládeže v lovu ryb udicí, datum akce jeho pořadatel Lukáš Kovár ještě upřesní.

Branný dětský den s kluby vojenské historie

červen 2023, Zámek Plumlov

Branná akce pro rodiny s dětmi a školní kolektivy v režii plumlovské divize a Klubu vojenské historie Lita-va. Datum bude upřesněno.

Armáda, lesnictví a myslivost na Libavě

sobota 10. června, areál Heřmánky

Prezentace Armády ČR a její techniky ve spojení s myslivostí, závody chladnokrevných koní a výstavou loveckých psů je nejnavštěvovanějším dnem otevřených dveří v újezdu Libavá pro veřejnost. Součástí akce v přírodním areálu Heřmánky

je také chovatelská přehlídka trofejí z místních honiteb VLS, které jsou domovem nejvyšší kvality populace jelena evropského v ČR a program lesní pedagogiky pro dětského návštěvníka výstavy.

Lesnický den v Ralsku & Pohár VLS - Mistrovství ČR v práci s motorovou pilou

16. - 17. června, Skelná huť v Ralsku

45. ročník tradiční akce VLS pořádané v areálu Skelná huť u Mimoně je největší lesnickou oborovou prezentací pro veřejnost. Součástí je národní šampionát dřevorubců a chovatelská výstava trofejí a shozů divize Mimoň, ale také prezentace lesní techniky a celá škála aktivit pro děti.

ČERVENEC - SRPEN

Střelecké závody lesníků

Datum a pořadající divize zatím neurčeny

Střelecké závody lesníků VLS.

Brdský pohár - soutěž chladnokrevných koní

začátek srpna - termín bude upřesněn, Láz na Příbramsku

Plnoformátové závody chladnokrevníků v tahu klády a dalších disciplínách s bohatým doprovodným programem pořádá v Lázu na úpatí brdských hvozdu náš kočí hořovické divize Milan Jura.

ZÁŘÍ - ŘÍJEN

Brdské stromsázení 2023

září-termín bude upřesněn, CHKO Brdy

Druhý ročník dobrovolnické kampaně, propagující transformaci hospodaření VLS na přírodě blízké metody.

Svatováclavské vytrubování

čtvrtek 28. září 2023, lesní kaple nad Kyselkou

Každoroční lokální podzimní myslivecká akce divize VLS Karlovy Vary u lesní kaple nad malebným údolím Ohře s tradičními mysliveckými ceremoniály, která je prezentací nejen mysliveckých trubačů VLS Doupovští slivoni.

Hubertské slavnosti na Zámku Plumlov

říjen-listopad, nádvoří Zámku Plumlov

Každoroční myslivecká akce s tradičními mysliveckými ceremoniály, která je prezentací nejen mysliveckých trubačů VLS Plumlov. Přesný víkendový termín bude upřesněn.

Den stromů

pátek 20. října, náměstí T. G. M. Prostějov

Aktivita pro děti i dospělé k mezinárodnímu dni s vazbami na lesnictví. VLS jsou spolupřáteli s EKO-centrem Iris Prostějov.

Výlov Dolanského rybníka

sobota 28. října 2023, Dolanský rybník u Boletic

Tradiční podzimní akce spojená s doprovodným programem je komornější alternativou k výlovu Olšiny, kde se

s ohledem na dvouletý chovný cyklus bude zatahovat až v roce 2024.

LISTOPAD - PROSINEC

Výlov Dolejšího Padtrského rybníka

středa 8. listopadu, Padrtě na Brdech

Výlov v srdci bývalého vojenského újezdu na menším z dvojice slavných rybníků zasazených v přírodě na náhorní pánvi Brdské vrchoviny. Dvoudenní výlov v režii „fishparty“ hořovické divize je díky kulisám brdské přírody jednou z nejatraktivnějších rybářských událostí u VLS.

VÝSLEDKY PROVĚREK LHC V ROCE 2022

Od roku 1999 jsou uskutečňovány kontroly v souladu s metodickým pokynem Vojenského lesního úřadu Praha (VLsÚ) a státního podniku VLS ČR Praha k provádění soustavných prověrek, plnění závazných a doporučujících ustanovení lesních hospodářských plánů (LHP), dodržování ostatních ustanovení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) ve znění pozdějších předpisů a s ním souvisejících právních předpisů a hodnocení dlouhodobých výsledků v péči o stav lesa ve vojenských lesích v působnosti Ministerstva obrany ČR, a to po pěti letech platnosti LHP a po skončení platnosti LHP, tj. po 10 letech. Tento metodický pokyn byl upravován

v roce 2006, 2007, 2009, 2010, 2012, 2013, 2016 i 2017 a nyní je evidován pod spisovou značkou VLS-IMS-MP-2017-0297-1900 vydaným dne 13. června 2017. Při získání známky 1,51 a vyšší náleží vybraným pracovníkům lesních správ a divizí mimořádné odměny za dlouhodobé výsledky v péči o stav lesa dle přílohy č. 4 Mzdového řádu.

Prověrky v roce 2022 byly provedeny na těchto lesních hospodářských celcích (LHC):

- po deseti letech platnosti LHP: **Mi-rošov** a **Strašice** (divize Hořovice), **Dražice** - **Bechyně** (divize Horní Pla-

ná) a **Velký Újezd** u divize Lipník nad Bečvou,

- po pěti letech platnosti LHP: **Nouzov** (divize Hořovice) a **Horní Planá** (divize Horní Planá).

A dále VLsÚ provedl tematické kontroly na dodržování ustanovení zákona č. 289/1995 Sb., o lesích v platném znění a jeho prováděcích předpisů na LHC: Obecnice a Nepomuk (divize Hořovice) a Hlubočky, Bruntál a Bochoř u divize Lipník and Bečvou, při kterých byly zjištěny pouze drobné nedostatky.

Přehled o výsledcích prověrek LHP za období 2006 až 2022 podává následující tabulka:

LHC	Divize	Platnost LHP	Rok	Vedení evidencí	Plnění LHP	Ochrana lesa	Venkovní šetření	Plnění opatření	Minulá prověrka	Výsledek prověrky
Dražice	Horní Planá	5	2013	1,87	2,00	1,95	1,88	2,00	1,63	1,84
Obecnice	Hořovice	10	2014	1,98	2,00	1,94	1,85	2,00	1,63	1,83
Hamr	Mimoň	10	2021	1,90	2,00	1,91	1,84	2,00	1,76	1,80
Bochoř	Lipník n/B	5	2017	1,82	2,00	2,00	1,84	2,00	1,73	1,80
Břehyně	Mimoň	5	2021	1,89	2,00	1,95	1,82	2,00	1,79	1,79
Břehyně	Mimoň	9	2016	2,00	2,00	1,88	1,81	2,00	1,58	1,79
Bores	Lipník n/B	10	2014	1,82	2,00	1,99	1,81	2,00	1,60	1,78
Strašice	Hořovice	10	2017	2,00	2,00	1,87	1,80	2,00	1,74	1,78
Dolní Krupá	Mimoň	10	2019	1,91	2,00	1,81	1,82	2,00	1,72	1,77
Chvalšiny	Horní Planá	5	2021	2,00	2,00	1,77	1,81	2,00	1,76	1,77
Nouzov	Hořovice	5	2022	1,92	2,00	1,97	1,79	2,00	1,73	1,77
Homole	Horní Planá	10	2017	2,00	2,00	1,97	1,77	2,00	1,68	1,77
Ketkovice	Plumlov	5	2013	2,00	2,00	2,00	1,77	2,00	--	1,77
Háje	Hořovice	5	2015	2,00	2,00	1,96	1,77	2,00	1,65	1,76
Jince	Hořovice	5	2016	1,91	2,00	1,91	1,83	1,83	1,71	1,76
Stráž p/R	Mimoň	5	2016	1,77	2,00	1,85	1,83	2,00	1,68	1,76
Jince	Hořovice	10	2021	1,80	2,00	1,95	1,80	2,00	1,76	1,76
Hradčany	Mimoň	5	2021	1,98	2,00	1,95	1,78	2,00	1,61	1,76
Potštát	Lipník n/B	10	2020	1,78	2,00	1,85	1,86	2,00	1,74	1,76
Libavá	Lipník n/B	10	2021	2,00	2,00	1,97	1,76	2,00	1,54	1,75
Slavkov	Plumlov	5	2013	1,91	1,81	1,95	1,82	2,00	1,60	1,75
Hlubočky	Lipník n/B	5	2019	1,89	2,00	1,93	1,80	1,87	1,61	1,75
Bores	Lipník n/B	5	2019	2,00	2,00	1,86	1,78	2,00	1,78	1,75
Lipník	Mimoň	5	2018	1,82	2,00	1,99	1,78	2,00	1,69	1,75
Potštát	Lipník n/B	5	2015	1,91	2,00	1,90	1,78	2,00	1,55	1,74
Velký Újezd	Lipník n. B.	5	2007	1,93	2,00	1,85	1,78	2,00	1,73	1,74
Nouzov	Hořovice	5	2012	1,91	2,00	1,97	1,76	2,00	1,68	1,74
Dražice	Hořovice	10	2022	2,00	2,00	1,95	1,75	2,00	1,84	1,74
Strašice	Hořovice	10	2012	2,00	2,00	1,93	1,76	2,00	1,61	1,74
Bruntál	Lipník n/B	10	2019	1,89	2,00	1,72	1,80	2,00	1,72	1,73
Velký Újezd	Lipník n/B	5	2017	1,91	2,00	1,94	1,76	2,00	1,74	1,73
Nouzov	Hořovice	5	2017	1,91	2,00	1,95	1,75	2,00	1,74	1,73
Bochoř	Lipník n/B	10	2012	1,80	2,00	2,00	1,81	--	--	1,73
Mi-rošov	Hořovice	10	2022	2,00	2,00	1,81	1,76	2,00	1,66	1,73
Strašice	Hořovice	10	2022	2,00	2,00	1,99	1,73	2,00	1,78	1,73
Velký Újezd	Lipník n/B	10	2022	2,00	2,00	2,00	1,73	2,00	1,73	1,73
Obecnice	Hořovice	5	2019	2,00	2,00	1,71	1,77	2,00	1,83	1,72
Horní Planá	Horní Planá	10	2017	1,82	2,00	1,93	1,76	2,00	1,58	1,72
Rychtářov	Plumlov	10	2015	1,80	2,00	1,95	1,76	2,00	1,63	1,72
Arnoštov	Horní Planá	5	2021	1,91	2,00	1,89	1,75	2,00	1,55	1,72
Dolní Krupá	Mimoň	10	2014	1,91	2,00	2,00	1,74	2,00	1,67	1,72
Bruntál	Lipník n/B	5	2014	2,00	2,00	1,97	1,72	2,00	1,51	1,72
Jince	Hořovice	10	2011	1,91	2,00	1,97	1,73	2,00	1,60	1,71
Arnoštov	Horní Planá	10	2015	1,82	2,00	1,92	1,76	1,89	1,55	1,70
Žárovice	Plumlov	5	2013	1,80	2,00	1,70	1,77	2,00	1,56	1,69
Bližší Lhota	Horní Planá	5	2018	2,00	2,00	1,93	1,70	2,00	1,60	1,69
Lipník	Mimoň	10	2013	1,93	2,00	2,00	1,70	2,00	1,68	1,69
D. Lomnice	Karlovy Vary	10	2018	2,00	1,91	1,75	1,74	2,00	1,64	1,68
Nouzov	Hořovice	10	2007	1,85	2,00	1,92	1,72	2,00	1,76	1,68
Homole	Horní Planá	5	2012	1,91	2,00	1,90	1,71	--	--	1,68
Stráž p/R.	Mimoň	10	2011	1,91	2,00	1,97	1,70	2,00	1,73	1,68
Lipník	Mimoň	5	2008	1,93	2,00	1,94	1,70	2,00	1,73	1,68

LHC	Divize	Platnost LHP	Rok	Vedení evidencí	Plnění LHP	Ochrana lesa	Venkovní šetření	Plnění opatření	Minulá prověrka	Výsledek prověrky
Horní Planá	Horní Planá	5	2022	2,00	2,00	1,98	2,00	1,68	1,72	1,68
Dolní Krupá	Mimoň	5	2009	1,91	2,00	1,91	1,70	2,00	1,70	1,67
Stráž p/R.	Mimoň	5	2006	1,93	2,00	1,94	1,70	2,00	1,73	1,67
Chvalšiny	Horní Planá	10	2016	1,80	2,00	1,89	1,73	2,00	1,64	1,76
Kláštelec n/O	Karlovy Vary	5	2018	1,91	2,00	1,79	1,72	2,00	1,63	1,66
Nepomuk	Hořovice	10	2019	1,91	2,00	1,84	1,61	2,00	1,63	1,66
Myslejovice	Plumlov	10	2020	1,91	2,00	1,87	1,70	2,00	1,61	1,66
Valeč	Karlovy Vary	10	2015	2,00	2,00	1,72	1,71	2,00	1,61	1,66
Mi-rošov	Hořovice	5	2017	2,00	2,00	1,86	1,68	2,00	1,60	1,66
Háje	Hořovice	10	2010	1,80	2,00	1,99	1,72	1,80	1,53	1,65
Velký Újezd	Lipník n/B	10	2012	1,69	2,00	1,96	1,70	2,00	1,74	1,64
Kramata	Horní Planá	10	2020	2,00	2,00	1,92	1,65	2,00	--	1,64
D. Lomnice	Karlovy Vary	5	2013	1,91	2,00	1,86	1,68	2,00	1,62	1,64
Chvalšiny	Horní Planá	5	2011	2,00	2,00	1,95	1,65	2,00	1,42	1,64
Libavá	Lipník n/B	10	2011	1,79	2,00	1,79	1,70	2,00	1,51	1,63
Kláštelec n/O	Karlovy Vary	10	2013	1,80	2,00	1,88	1,68	2,00	1,59	1,63
Žárovice	Plumlov	10	2018	1,91	2,00	1,83	1,68	2,00	1,77w	1,63
Rychtářov	Plumlov	5	2010	1,91	2,00	1,89	1,67	2,00	1,63	1,63
Obecnice	Hořovice	5	2009	1,91	2,00	1,87	1,66	2,00	1,60	1,63
Dražice	Horní Planá	10	2008	1,85	2,00	1,94	1,66	2,00	1,56	1,63
Nepomuk	Hořovice	5	2014	2,00	2,00	1,94	1,64	2,00	1,51	1,63
D. Lomnice	Karlovy Vary	10	2008	1,85	2,00	1,94	1,66	2,00	1,73	1,62
Rychtářov	Plumlov	5	2020	2,00	2,00	1,90	1,64	2,00	1,72	1,62
Valeč	Karlovy Vary	5	2010	1,80	2,00	1,88	1,68	1,89	1,43	1,61
Hlubočky	Lipník n/B	10	2014	1,80	2,00	1,90	1,68	1,89	1,54	1,61
Hradčany	Mimoň	10	2016	1,75	2,00	1,88	1,67	2,00	1,60	1,61
Strašice	Hořovice	5	2007	1,93	1,80	1,93	1,66	2,00	1,72	1,61
Háje	Hořovice	10	2020	2,00	2,00	1,90	1,63	2,00	1,76	1,61
Hradčany	Mimoň	10	2006	2,00	2,00	1,84	1,64	2,00	1,76	1,61
Myslejovice	Plumlov	5	2015	1,91	2,00	1,90	1,64	2,00	1,53	1,61
Hradčany	Mimoň	5	2011	1,71	2,00	1,83	1,68	2,00	1,61	1,60
Bližší Lhota	Horní Planá	10	2013	1,80	2,00	1,93	1,65	2,00	1,54	1,60
Slavkov	Plumlov	10	2008	1,85	2,00	1,85	1,65	2,00	1,63	1,60
Mi-rošov	Hořovice	10	2012	1,91	2,00	1,87	1,64	2,00	1,59	1,60
Bores	Lipník n/B	5	2009	1,91	2,00	1,81	1,64	--	--	1,60
Jince	Hořovice	5	2006	1,93	2,00	1,93	1,62	2,00	1,71	1,60
Slavkov	Plumlov	10	2018	2,00	2,00	1,84	1,62	2,00	1,75	1,60
Kláštelec n/O	Karlovy Vary	5	2008	2,00	2,00	1,84	1,62	2,00	1,54	1,59
Mi-rošov	Hořovice	5	2007	2,00	2,00	1,92	1,60	2,00	1,72	1,59
Břehyně	Mimoň	5	2012	1,91	2,00	1,90	1,61	2,00	1,54	1,58
Horní Planá	Horní Planá	5	2012	1,91	2,00	1,97	1,60	2,00	1,41	1,58
Žárovice	Plumlov	10	2008	1,85	2,00	1,93	1,60	2,00	1,70	1,56
Borohorádek	Plumlov	10	2017	1,91	2,00	1,91	1,59	2,00	1,54	1,56
Arnoštov	Horní Planá	5	2010	1,80	2,00	1,88	1,63	1,80	1,51	1,55
Potštát	Lipník n. B.	10	2010	1,89	2,00	1,71	1,61	2,00	1,59	1,55
Hlubočky	Lipník n/B	5	2009	1,91	2,00	1,83	1,67	1,50	1,62	1,54
Ketkovice	Plumlov	10	2018	2,00	2,00	1,92	1,61	1,67	1,77	1,54
Borohorádek	Plumlov	5	2012	1,82	1,80	1,97	1,60	2,00	1,53	1,54
Bližší Lhota	Horní Planá	5	2008	1,85	2,00	1,88	1,58	2,00	1,69	1,54
Břehyně	Mimoň	10	2007	1,93	2,00	1,82	1,58	2,00	1,76	1,54
Libavá	Lipník n/B	5	2016	1,91	2,00	1,88	1,57	2,00	1,71	1,54
Myslejovice	Plumlov	10	2010	1,91	2,00	1,90	1,64	1,50	1,61	1,53
Borohorádek	Plumlov	10	2007	1,93	2,00	1,86	1,62	1,67	1,53	1,53
Nepomuk	Hořovice	10	2009	1,93	2,00	1,90	1,59	1,67	1,48	1,51
Valeč	Karlovy Vary	5	2020	1,91	2,00	1,87	1,55	2,00	1,66	1,51
Bruntál	Lipník n/B	10	2009	1,91	2,00	1,92	1,54	2,00	1,71	1,51
Libavá	Lipník n/B	5	2006	2,00	--	1,92	1,52	2,00	1,69	1,51
Chvalšiny	Horní Planá	10	2006	1,93	2,00	1,90	1,50	1,67	1,61	1,42
Horní Planá	Horní Planá	10	2007	1,85	2,00	1,96	1,52	1,50	1,52	1,41

Způsob hodnocení: 0,70 – 0,99 vyžadující zlepšení 1,51 – 1,80 velmi dobrý
do 0,69 nedostatečný 1,00 – 1,50 dobrý 1,81 – 2,00 výtečný

Prověrky v roce 2023 budou provedeny na LHC:

SAD VLS SCHRAŇUJE OVOCNÉ ODRŮDY ZE ZANIKLÝCH ŠUMAVSKÝCH OBCÍ

Náhodný kolemjdoucí by těžko odhadl, jaké dědictví asi hektarový pozemek obhnaný drátěným plotem kousek od Polné na Šumavě uchovává. Více než stovka stromků v genovém sadu schraňuje desítky druhů jabloní a několik odrůd hrušní z ovocných stromů, jejichž plody jedli lidé ze zaniklých obcí a osad na Boleticku.

Sad ovocných dřevin na pozemku v hraniční části vojenského újezdu Boletice o výměře asi jednoho hektaru u silnice nedaleko křížení s tokem Polečnice vznikl v roce 2010. Plocha byla osázena 115 kusy stromků a celá oplocena drátěným pletivem na železobetonových sloupcích s dřevěným hranolem o výšce 2 m. V sadě je 36 – 38 druhů jabloní a 6 – 8 druhů hrušní. V horní části jsou dva menší záhonky s vhodnými planými podnožemi. Sad vznikl zejména z důvodu zachování starých odrůd, tzv. tradičních, krajových, které se původně vyskytují na území, které dnes slouží jako vojenský výcvikový prostor. Přímě v boletickém újezdu se stále nacházejí staré původní sady, většinou v těsné blízkosti starých obcí, dnes již zaniklých. Bohužel se jedná o sady,

jejichž stáří je 70 a více let. U ovocných dřevin jde o pokročilý věk a je to i na daných sadech v prostoru vidět. Aby nedošlo k zániku daných odrůd, vznikl genový sad. Dá se říci, taková genová banka. Stromky, které rostou v sadu na Polečnici jsou všechny původem z Boletic.

Prvotní myšlenka a záměr ohledně zachování geneticky původních druhů ovocných dřevin z Boletic přišla od Ing. Stanislava Kodytky, který společně s bývalým hlavním inženýrem divize VLS Horní Planá Ing. J. Flíčkem danou myšlenku dotáhl do konce a realizoval. Na samém začátku muselo dojít k řadě setkání s pracovníky z Vojenského újezdu, armády a VLS, aby vůbec mohlo řádně dojít k venkovním pochůzkám po vytipovaných

lokalitách a ke sběru roubů z vybraných jedinců. V terénu proběhlo určení dané odrůdy s 50- až 60procentní pravděpodobností, poté se odebraly rouby, které se dále umístily na vhodné podnože a po řádném zapěstování se již hotoví roubovanci vysadili do sadu na Polečnici.

Z toho lze pochopit, že o myšlence na založení sadu se začalo mluvit již v roce 2007. Tři roky následně trvalo, než se daný materiál sebral a nakonec i vypěstoval. To ale nebyl konec, jakmile se dané stromky vysadily a začaly mít i květy, docházelo k přesnějšímu „dourčování“. U čerstvě vysazených stromů, kterým se věnovala řádná péče, co se týká dávky živin hned po výsadbě, se často stávalo, že prvotně míněná odrůda

byla nakonec úplně jiná. Původní určení odrůdy se dělá komplexně, dle listu, květu, plodu, habitu. Problém byl však v tom, že stromy v původních sadech zaniklých obcí, ze kterých se braly rouby, rostly v jiných podmínkách. Často se nacházely na vyžilém stanovišti, což zapříčinilo danou chybu v určení odrůdy. Zmíněné upřesňování jednotlivých odrůd probíhá ještě dnes, společně s jejich doplňováním. Stanislav Kodytek proto provádí v genovém sadu i řezy, kdy na jeden strom roubuje více odrůd, jednoduše protože je limitován prostorem. Ohledně řezů, oproti současným odrůdám se ty staré vychovávají řezem jen v mládí, poté se jim již nechává volný průběh v růstu. Občas se může provést nějaký zdravotní nebo redukční řez, ale určitě ne každý rok, jako je tomu u současných odrůd.

V čem je genetická banka na Polečnici užitečná i v dnešní době? V sadu jsou schraňovány tzv. vysokokmeny. Jde o označení, které k starým odrůdám patří, a určitým způsobem také předurčuje jejich dlouhověkost. V dnešní době se v zahradnictví setkáváte zejména se zákrsky a čtvrt-

vůči škůdcům jak hmyzím tak, zejména houbovým mimořádně odolné. Spousta lidí, kteří se šlechtěním zabývají, se z toho důvodu nyní ke starým odrůdám ráda vrací. Fakticky začínají opět od začátku.

Na divize VLS v Horní Plané proběhlo již několik výsadeb starých odrůd z tohoto sadu, zejména liniového charakteru. Jedince, kteří jsou „potomky“ ovocných stromů ze zaniklých obcí, tak najdete na lesních správách Arnoštov, Chvalšiny, Horní Planá i Nová Pec. Zejména cesty ve volné krajině byly osázeny těmito stromy, a tak dochází alespoň postupně k navracení jednotlivých odrůd zpět do krajiny, v níž nám je naši předkové zanechali poté, co ji museli opustit.

Bohužel k typickému zakládání sadů z vysokokmenů, starých, původních odrůd do lokalit, kde byly původní – nedochází. Proto, když člověk zabloudí do takového starého sadu v Boleticích, měl by si uvědomit, že je to možná jeden z posledních sadů, nejen v prostoru, ale i v republice, se kterým se může na vlastní oči setkat. Ty časy, kdy se ovoce sbíralo ze žebříků nebo štaflí, ze stromů, kterým koruna začínala ve výšce dva a více metrů, průměr v prsní výšce dosahoval 50 - 70 cm a větve dosahovaly do výšky 8 - 12 m jsou pryč.

*Zdeněk Kalita,
divize VLS Horní Planá*

ŘÍJE 2022 U VLS

Nejsilnější zlatá jelení trofej u VLS letos padla v „Království jelenů“ na Libavě, stříbrné hodnoty pak vedle Lipníku také v Ralsku, na Šumavě a v Hradišti.

Jen jedno zlato, k tomu dvanáct stříber a desítky bronzových trofejí jelena evropského. To jsou výsledky z šesti lesnických divizí VLS z aktuálně proběhlé lovecké sezony. Nejsilnější jelen padl na Libavě a měl bodovou hodnotu 219,34 b. CIC. Byl jediným zlatým medailovým kusem, dva úlovky z divize v Mimoni zůstaly těsně pod 210 bodovou hranicí, další z Libavě skončil na stříbrné hodnotě 208,25. K tomu karlovarští kolegové hlásí kardinální úlovky jelena siky z honitby Hradiště. Ten nejsilnější vstoupil do cesty loveckému hostu v doprovodu Zdeňka Šachy v pátek 30. září na lesní správě Valeč a měl hodnotu 274,30 bodu CIC.

Plumlov

V honitbách Březina a Bílý Vlček bylo z jelení zvěře k 31. září uloveno celkem 172 kusů, z toho 40 jelenů. Pět trofejí dosáhlo bronzové medailové hodnoty. Nejsilnější jelen byl ohodnocen na 188,64 bodu, u druhé významné trofeje bylo naměřeno 181,55 bodu CIC.

„Dlouhodobě snižujeme početní stavy zvěře, abychom ochránili lesní porosty z obnovy po kalamitách a zabránili škodám na nově založených

kulturách, což je naší největší prioritou. Průběh letošní lovecké sezony u naší divize hodnotíme pozitivně. Z pohledu odstřelu zvěře se uplynulý rok nijak výrazně neliší od těch předchozích,“ popsal Lubor Míček z plumlovské divize.

srnců, nejsilnější srnec byl uloven v honitbě Bílý Vlček a má okolo 100 bodů CIC.

U nenormované zvěře muflonů došlo k významnému poklesu jejich stavů a tato zvěř se v plumlovských honit-

Na Plumlově se tak v souladu s plánem bude lov srnčí zvěř pohybovat opět okolo 1.000 kusů, stejně jako v posledních čtyřech letech. Do konce září bylo uloveno celkem 215 ks

bách vyskytovala pouze ojediněle. Ke konci října bylo celkem uloveno 27 kusů zvěře daňčí (z toho 4 daňci) a 3 ks nenormované zvěře siky japonského (z toho 1 špičák).

I přes semenný rok dubu a buku bylo ke konci října uloveno 617 ks černé zvěře a intenzivní lov neustále pokračuje kvůli prevenci před rizikem afrického moru prasat. „V letošním roce jsme nově nainstalovali odchytové zařízení PigBrig. Vzhledem k tomu, že v letošním roce je semenný rok dubu a buku, tak se výrazně změnila podmínky pro úspěšný odchyt a lov černé zvěře, ten se stal velmi obtížný a časově náročný,“ dodal kolega Míček.

Lipník nad Bečvou

Jelení říje na moravské lesnické divizi, která je vyhlášena jako domovina nejvyšší tuzemské populace jelena evropského, nedá spát řadě příznivců myslivosti. Letos si splnil sen lovecký host ve čtvrtek 15. září, kdy mu do hledáčku vstoupil dvacetiletý jelen – jediný zlatý bodový trofej, který byl letos u VLS uloven. Vedle toho byly na Libavě uloveny čtyři bronzové kusy.

Horní Planá

Kolegové z Horní Plané hlásí, že letošní říje byla z pohledu medailových trofejí jelenů ulovených v honitbě Knížecí Stolec úspěšná – jeden jelen ohodnocený stříbrnou medailí a 7 jelenů s bronzovou medailí.

Z nejsilnější trofeje jedenáctiletého nepravidelného šestnáctáka se radoval lovecký host v sobotu 24. září na lesní správě Chvalšiny. Má bodovou hodnotu 192,64 bodu CIC, stříbrná medaile. Na fotografiích je dále úlovek, který padl o čtyři dny dříve ve stejném revíru – osmiletý nepravidelný dvaceterák hodnoty 178,80 bodu

CIC, o tři dny později byl uloven také desetiletý čtrnácták, měření jehož trofeje se zastavilo 5,30 bodu pod stříbrnou hodnotou.

Honitba Hradiště, jelen 186,92 b. CIC

Honitba Hradiště, sika, 271,50 b. CIC, zlatá medaile

Honitba Hradiště, sika, 274,30 b. CIC, zlatá medaile

Honitba Hradiště, sika, 255,80 b. CIC, zlatá medaile

Honitba Hradiště, sika 243,40 b. CIC stříbrná medaile

Honitba Hradiště, sika, 252,60 b. CIC stříbrná medaile

Honitba Hradiště, jelen, 196,72 b. CIC, stříbrná medaile

Honitba Hradiště, jelen 183,23 b. CIC

Honitba Hradiště 195,79 b. CIC, stříbrná medaile

Karlovy Vary

Pokud se honitba Libavá těší expresivnímu označení „Království jelenů“, jedna z největších evropských ucelených honiteb Hradiště, již na západě Čech spravují kolegové z karlovarské divize by zasloužila označení „Království siky“. Letos zde od 9. září do 25. října ulovili tři zlaté, třináct stříbrných a sedmadvacet bronzových trofejových jelenů siky japonského. K tomu hlásí karlovarští jednu stříbrnou trofej jelena evropského (196,72 b. CIC) a osmnáct bronzových.

Brdy

Z Brd hlásí divize Hořovice jednu medailovou jelení trofej s bronzovou bodovou hodnotou 178,26 CIC. Připojila ale příběh z lovu beze zbraně, který dodal vedoucí tamní expozitury AOPK.

JAK JSEM FOTIL BRDSKOU ŘÍJÍ

Dle předpovědi počasí to po několika dnech konečně vypadalo, že bude klidné chladné zářijové ráno bez deště a větru. Ozývá se kamarád fotograf a domlouváme se na sraz v pět ráno v Obecnici. Po dohodě s vedoucím příslušné lesní správy jsme dostali možnost být na zpáteční cestě jelenů z říjiště na denní stávaní. Je to krásné místo na focení a navíc byla i mlha. Hned po příchodu ukazují na zamlženou díru v porostu a říkám: „Tamhle kdyby nám vylezl jelen, to by byla pecka.“ Z dálky se ozývá troubení a pomalu svítá. Kousek nad námi se ozývá srnec, ale jinak je klid. Najednou koukám bokem a něco se pohybuje v trávě. Nakonec z toho byla jedna laň, která na nás vykoukla z té správné zamlžené díry, ale jinak nic.

Díváme se aspoň po vzdáleném okolí, zda někde neuvidíme pohyb. Celkem daleko ve svahu vidíme, jak na nás kouká statný jelen a pod ním jdou laně. Nestačím ani sáhnout po foťáku a už mizí v lese. Zkoušíme jim nadejít, ale neukázali se. A tak v hlavě zůstává hlodající myšlenka, že tam zůstali a večer by v tom místě mohli vylézt. Kamarád musí odjet, neb další den odjíždí do zahraničí. Já se vydávám za pracovními povinnostmi, které přede mnou ten den jsou. Po obědě to už nevydržím a volám vedoucímu lesní správy, jestli tam je večer volno a mohu jít zkusit kousek toho svého štěstí. Volno je, ale začíná se dostavovat únava. Piju kávu a bojuji sám se sebou, zda to vydržím. Dám to.

Po páté hodině jsem zpátky na místě. Je téměř bezvětří, ale trochu mrholí, to není úplně dobré. Přemýšlím, kam se schovám, odkud by mohla jelení zvěř vytáhnout z houštiny. Možnost vyvýšeného posedu zamítám hned. Vršek louky pod posedem je posečený, spodek naopak ponechaný ladem a uprostřed je krásný vysoký smrk, který má rozlehlé větve až k zemi. Zkusím zalézt do něj. Je to riziko, pokud půjde vítr špatným směrem a zároveň budu mít horší možnost přesunu, když jeleni vyjdou někde jinde. Přichystám si stativ do pěkného výhledu v linii, kde jsem je

ráno viděl a ještě nemám ani všechno připraveno a už slyším vpravo z lesa zvuky pohybujícího se zvířete a následuje první zatroubení. Praskání zesiluje. Nechávám stativ stativem a přesouvám se jen s foťákem v ruce, abych lépe viděl do míst, odkud se ozývají zvuky. Za padlým suchým modřínem vychází boční (také vedlejší) mladý dvanáctérák vytlačený hlavním jelenem od laní. Na paroží mu visí zbytky mechu. Stále mrholí a je to celkem daleko. Fotím, ale vím, že to nebude nic moc. Po chvíli se vydává do míst, kde mám stativ. Můj přesun zpět není úplně nejtišší, podařilo se však. Jak se snažím si udělat volnější výhled, jelen mě zaregistruje a odběhne do lesa. Mám obavu, že je to pro dnešní focení konec. Čekám. Praskání z míst, kde byl hlavní jelen, se stále občas ozve, ale jinak se nic neděje a jelen netroubí. Přestává mrholit. Čekám a pomalu se začíná smrákat. Už nedoufám.

Za zády mi najednou začne troubit jelen a je to velmi blízko. Pomalu a co nejvíce opatrně se přesouvám na druhou stranu smrku. Stále jej nevidím. Hledám nějaký lepší průhled. Když jsem jej konečně spatřil, rozbušilo se mi srdce a vnímám, že se mi i zrychlil dech. Mladého hlavního čtrnáctéráka s pěkně stavěným oboustranně korunovým parožím se snažím třesoucíma rukama dostat do hledáčku foťáku. Jelen je ode mne

tak na 30 metrů. Před foťákem je dost různých stébel trávy a větévek. Hlavně si nezalomit laně, které hned zavelí k úprku. Zdá se, že laně se zatím v klidu pasou. Jelen po chvíli přestal troubit a lehne si na zem. To jako na mne vyplazuje jazyk nebo co? Převaluje se, pak vstává a troubí nanovo. Jsem stále méně obezřetný a hledám si co nejlepší průhled ze smrku na něj. Daří se. Laně jsou stále v klidu. Daly mi osm minut a pak se začaly pomalu přesouvat kolem mě do té neposečené části a jelen za nimi. Byl už tak blízko, že se mi ani nevešel do objektivu celý. Když opustili louku, sbalil jsem se a vyrazil jsem zpět. Ještě na cestě mi z toho stále bušilo srdce. A hlavní rada pro focení říje byla: a až před tebou vyleze na pár metrů, tak se z toho nepo... Ta emoce je směs lovců, který má svou kořist na dosah a strach, že se proti vám rozběhne.

Za vstřícnou a operativní domluvu bych rád poděkoval vedoucímu lesní správy Ing. Tomáši Třeskému. Za cenné rady pro focení jelenů bych rád poděkoval Karlovi Hutrovi.

Bohumil Fišer,
vedoucí CHKO Brdy

Ralsko

Dva jeleni ulovení v září v honitbě Ralska a oboře Židlov zůstali o několik setin pod zlatou bodovou hodnotou (209,69 a 209,48 bodu CIC). Ze severu však kolegové oznámili výjimečné úlovky muflonů, z nichž jeden je druhým nejsilnějším trofejovým úlovkem v historii divize Mimoň. Celkem kolegové z Mimoně v letošní sezoně vykazali pětici stříbrných medailí. K tomu dva stříbrné daňky a stříbrného kňoura, uloveného v oboře Prosíčka.

V oboře Velký Dub pak byly uloveny tři zlatí mufloni, další dva s nejvyšší medailovou hodnotou padli ve středočeské honitbě Mladá. Ten nejsilnější padl v sobotu 3. prosince v oboře Velký Dub a má podle předběžných měření hodnotu 229,9 bodu CIC.

Mimoň zaslala fotografie několika zajímavých úlovků raritních daňků.

Jan Sotona

Muflon, Velký Dub, 229,9 b. CIC, zlatá medaile

Muflon, Velký Dub, 199,30 b. CIC

Muflon, Mladá, 207,65 b. CIC, zlatá medaile

Daněk-rarita, Velký Dub

Jelen, Ralsko, 209,69 b. CIC, stříbrná medaile

Daněk-rarita, Velký Dub

Daněk, Velký Dub

Jelen, Židlov, 190,18 b. CIC, stříbrná medaile

Kňour, Prosíčka, 118,15 b. CIC, stříbrná medaile

ARMÁDNÍ SOKOLNÍCI BUDOU CVIČIT V HONITBÁCH VLS

Letci, kteří chrání letce, budou cvičit v honitbách VLS. Tak by se dal shrnout výsledek dohody Vojenských lesů a statků a Agentury vojenského zdravotnictví dislokované v Hradci Králové. Pod tuto armádní službu totiž spadají stanice biologické ochrany letišť (SBIOL), které k eliminaci leteckých katastrof způsobených střetem letadel s ptactvem využívají sokolnictví, ale také lovecké psy.

Důvodem, proč armádní sokolníci budou k výcviku a hodnocení loveckých dravců, je fakt, že se na leteckých základnách v současnosti nenachází dostatek zvěře pro tuto činnost.

„Spolupráce s armádními sokolníky je v současnosti v přípravné fázi. Vtuhle chvíli hlavně tipujeme vhodné lokality, kde by se daly uskutečnit jednodenní nebo vícedenní sokolnické lovy. Důležitý je výskyt zaječí zvěře a různé druhy ptáků. V případě orla skalního zvěř srnčí. Kolegové z ozbrojených sil nepotřebují nijak velkou intenzitu využití našich honiteb, bude se jednat o jednotky akcí za rok,“ vysvětlil výrobní náměstek VLS Ondřej Vybíral s tím, že nejdále je zatím varianta využití honiteb ve správě divize VLS Mimoň.

Výcvik a hodnocení armádních sokolníků by měla probíhat v souladu s platnou mysliveckou legislativou a za dodržení všech mysliveckých etických pravidel. „Všichni pracovníci naší služby včetně mě jsou držiteli osvědčení o složení mysliveckých a sokolnických zkoušek a držiteli loveckého lístku. Všichni dravci a psi používání k biologické ochraně letišť

jsou loveckými dravci a psy splňujícími náležitosti zákona o myslivosti,“ ujistil starší důstojník armádní sokolnické služby nadporučík Josef Hromádko.

SBIOL je podle něj vlastně jedním z profesních využití znalostí a dovedností získávaných sokolníky po tisících letů. K prvnímu popsanému střetu letounu s ptákem došlo již roku 1905 a o sedm let později zemřel v USA první pilot po havárii po průletu svého letadla hejnem racků.

„V počátcích letectví byly tehdejší stroje výrazně ohroženy střetem s ptáky z důvodu své chatrné, co nejlehčí konstrukce. Na druhou stranu nedosahovaly tak vysokých rychlostí. Se vzrůstajícími rychlostmi letounů se ale také zvyšoval devastující účinek těla ptáka při nárazu,“ vysvětluje nadporučík Hromádko.

Před sokolníky zkoušeli poplašňák i karbidová děla

Pro tehdejší i dnešní vrtulová letadla je i drobné poškození vrtule životně nebezpečný problém, s nástupem proudových letadel se opět zvýšila

rychlost, vzhledem k otáčkám, tlaku a teplotám při silnějším poškození ztrácí navíc turbína svou funkci a motor bývá při střetu s větším ptákem vlivem vylomení a nasátí kovových částí zcela zničen. Ptáci představují problém i pro posádku, což je také důvod, proč se u prototypů proudových letadel odolnost kokpitu zkouší kromě jiného i vystřelováním zmrzlých kuřat pod různými úhly plynovými děly.

Každopádně podle civilních statistik jen v letech 2008 až 2015 u letecké techniky provozované 91 státy, které poskytují hlášení, došlo k 97 751 střetům se zvířaty na území 105 států. Z tohoto počtu mělo vliv na let 12 227 střetů, přičemž 2501 střetů mělo vliv zásadní a 1230 střetů znamenalo vynucené přistání letounu. Odhad výše škod způsobených střetem letadla se zvířaty každoročně osciluje kolem miliardy dolarů.

Do dnešního dne nikdo nevynalezl efektivní způsob, jak by mohlo být ochráněno letadlo za letu, letci se tak zaměřují především na ochranu letadel na letištích při vzletu a přistání, což jsou také nejkritičtější fáze letu.

Pilot má při vzletu a přistání velmi málo času na zvládnutí nenadálé situace a zároveň prolétá ve výškách, kde je soustředěn největší denní pohyb ptáků.

„Celosvětově byly zkoušeny metody plašení ptáků strašáky, papírovými draky, intenzivním světlem, ultrazvukem, barvením budov a trávy barvami, které ptáci nesnáší, jako je rudá, purpurová, fialová, oranžová, dále použití radiolokátorů k plašení, ale třeba i karbidovými děly. Samozřejmě byly také využívány signální pistole k vystřelování šrapnelových nábojů,“ popisuje Josef Hromádko.

Nástup sokolnictví

V roce 1978 Klub sokolníků provedl demonstrační ukázkou plašení ptáků pomocí loveckých dravců na letišti Ruzyně, ale její výsledky nebyly uspokojivé. V roce 1980 sokolník Petr Schäfer dostal nabídku k vybudování biologické ochrany letišť s využitím loveckých dravců a psů. Vybudoval na vojenském letišti v Přerově metodickou základnu pro přípravu

odborného personálu spolu s ochovnou loveckých dravců pro armádní potřeby ČSLA. Od roku 1983 se začala tato služba rozšiřovat na profesionální úrovni na všechna vojenská a později i na civilní letiště.

Výsledky byly natolik překvapivé, že českoslovenští vojenští sokolníci se stali metodiky BiOL pro celou tehdejší Varšavskou smlouvu.

V současné době Armáda ČR využívá čtyři vojenská letiště v Praze Kbělích, Čáslavi Chotusicích, Pardubicích a v Sedleci-Vícenicích u Náměšti nad Oslavou.

Ve Kbělích, Čáslavi a Náměšti je BiOL zajišťována vlastními silami Armády ČR, v Pardubicích je pak služba dodávána smluvním civilním dodavatelem. Pracovníky vojenských SBiOL jsou vojáci z povolání i občanskí zaměstnanci a personálně i materiálně podléhají letecké základně.

„Na počátku práce BiOL vždy musí stát zhodnocení letiště a ornitologických ochranných pásem jako

části ekosystému. Při rozloze letiště i s ochrannými pásmy lze hovořit o obhospodařování samostatného ekosystému zčásti přírodního a zčásti umělého charakteru. Plašení a lov musí probíhat s hlubokou znalostí denního pohybu ptáků v průběhu roku a tato práce vyžaduje, aby pracovník BiOL byl odborník v oblasti ornitologie, etologie a fenologie. Existují například ustálené časy a trasy přesunu hejn přes prostor letiště z denních stávaníšť na nocoviště, které mají časový rozptyl okolo 30 min. V takovýchto případech, je nutné postupovat s velkou rozvahou, zda ponechat tento jev, či ho měnit,“ doplnil nadporučík Hromádko.

Vedle popsaných dovedností musí být armádní sokolník také myslivec, sokolník i kynolog, protože plašení a lov jsou prováděny na základě zákona o myslivosti, zákona o ochraně přírody a krajiny a dalších souvisejících zákonů.

Jan Sotona

NA VÝLOVY OLŠINY A PADRTÍ DORAZILY DAVY

Celkem pět podzimních výlovů rybníků v režii VLS bylo určeno pro veřejnost. Tradičně největší davy přilákaly dva z nich - výlov šumavské Olšiny a Hořejšího Padrťského rybníka. Ryby z největších hospodářských ploch ve správě VLS jsou v těchto dnech k dostání v předvánočním prodeji na podnikových sádkách v Mirošově a ve Chvalšínách.

Tradiční záťah šumavské fišparty pod vedením porybného VLS z Chvalšín Františka Salona se stal na jihu Čech vyhledávanou událostí. Atraktivitu největšího výlovu na Šumavě v kulisách panenské přírody umocnila ještě před dvěma roky vybudovaná naučná stezka kolem 600 let starého rybníka. Letos na státní svátek 28. října navíc vyšlo nádherné počasí, takže na hrázi Olšiny bez nadšázky nebylo k hnutí.

A lidé nedorazili jen na podívanou, dlouhé fronty se stály i na ryby, které se staly vyhlášené pro svou kvalitu i za hranicemi Šumavy. „Klíčové je, že rybník Olšina napájí vody, které cestou ještě nepotkaly civilizaci. Disponujeme sice chudší, dost písčitou vodou, ale naše ryby žijí jen z toho, čím je sami nakrmíme. A na kvalitě masa je to znát. I po čichu, nejen chuťově. Klasické bahno ani typickou rybinu z našich ryb neucítíte. Když se

rybník upustí, na dně nenajdete téměř žádné bahno,“ vysvětluje ředitel divize Horní Planá Michal Frnoch.

Po prvním zatažení sítě, kdy podnikoví kolegové ze Šumavy ze sítě kesery lovili především dravce, kteří jsou choulostiví na úbytek kyslíku, se kolem rybníka pohybovaly nejprve desítky lidí, kolem poledního se dav již počítal v tisících. Narváno bylo po celý den v restauraci podnikového resortu i u stánkového prodeje u rybářské bašty na hrázi. Plno bylo po většinu dne i u stánku lesních pedagogů. Tři šťastní návštěvníci, které ředitel divize Frnoch vylosoval v tradiční tombole, si z Šumavy odnesli poukaz na kapra na vánoční stůl.

Stovky lidí dorazily také o dva týdny později na výlov v režii hořovické divize VLS v srdci Brd. Na všední den i fakt, že k Hořejšímu Padrťskému rybníku návštěvníci nemohou přijet autem ani hromadnou dopravou, byla účast mimořádná. Zájem ve slunečném počasí kulminoval před polednem se stoupající teplotou, která se ráno v lokalitě s nadmořskou výškou přes 640 metrů pohybovala jen kolem tří stupňů.

Na Padrťské pláni dorazily tři autobusy s výjimkou pro vjezd, které na výlov přivezli školáci z Dobříva, Újezdu u Cerhovic a Strašic. Ředitel

Mirošovické základní školy pak s žáky zvolil třináctikilometrový výšlap do kopce na kolech. U chaty Rybářská bašta na všechny čekal stánek s lesní pedagogikou. Pro dospělé zde pak bylo posezení s občerstvením a stánek nabízející ryby z výlovu.

Ryb vydal Hořejší Padrťský rybník výrazně méně než v minulých letech – asi jen třetinu. Důvodem je, že na pokyn orgánů ochrany přírody musela na dvojici vodních děl v srdci Brd hořovická divize přejít na extenzivní chov bez přikrmování a úprav kyselosti vody. Hořejší Padrťský rybník rybáři loví každé dva roky a letos se jednalo o první výlov po opuštění intenzivního hospodaření.

Na předvánoční stoly bude kapry a další ryby z Padrti nabízet již tradičně státní podnik na sádkách VLS v Mirošově. Také u ryb z Brd zájemci oceňují, že pocházejí z rybníků ležících v desetiletí neosídlené krajině a jsou napájeny přítoky, které na své cestě nepotkaly civilizaci.

Vedle Padrti a Olšiny pořádaly veřejnosti přístupné výlovy také další lesnické divize – plumlovští vylovili Hrubou Louku a na Libavě vydala své bohatství vodní nádrž Heřmánky-dolní. Ještě předtím, ve středu 26. října ukončili na Javorenském rybníku rybáři z divize Karlovy Vary

dvouměsíční šnúru výlovů, jejímž výsledkem bylo bez pár gramů deset tun vylovených ryb. Z toho zamíří do prodeje něco přes dvě třetiny ryb, ponejvíce putují do sportovních rybníků středočeského rybářského svazu na Benešovsku a Sedlčansku.

Část produkce mířila i na podnikové sádky v Mirošově. Bezmála tři tuny ryb pak zůstávají na Doupově jako násada.

Jan Sotona, Jana Hynková

NA VYPRAHLÝCH DRAHANECH POSTAVILI PLUMLOVŠTÍ DALŠÍ TŘI VODNÍ NÁDRŽE

Další tři vodní nádrže pro vyprahlou Drahanskou vrchovinu, k tomu čtveřice tůň a další nádrž ve výstavbě, hlásí kolegové z lesnické divize Plumlov. Trojice vodních děl vyrostla díky pět milionové investici v letošním roce a budou sloužit k zadržování vody v krajině a rozvoji její biodiverzity. Intenzivní chov ryb na nich není plánován. Celkem na plumlovské divizi za posledních sedm let vybudoval podnik v rámci programu Živá voda VLS sedmnáct nádrží a rybníků.

Vojenský újezd Březina na Vyškovsku, který spravuje lesnická divize VLS Plumlov, se rozkládá na Drahanské vrchovině, o které se dá s mírnou nadsázkou tvrdit, že je nejvyprahlejší lokalitou ve správě našeho podniku. Proto tam také z rozsáhlého balíku investic v rámci podnikového programu na zadržování vody v krajině směřuje nejvíce.

„Drahanská vrchovina leží ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny,

kteřá zadržuje většinu srážek přinášejících západními větry. Území je proto chudé na povrchové vodní zdroje i na zásoby podzemních vod. To je také důvod, proč mají investiční projekty do zadržování vody v krajině u nás vyšší prioritu, než například na Šumavě, nebo v Brdech, které jsou bohaté na vodní zdroje. V první vlně programu Živá voda VLS v letech 2015-2020 jsme zde vybudovali 13 vodních nádrží a rybníků, v druhé vlně pak vyrostla vodní nádrž Plžový

žleb a letos další tři – Holanda, Křemle a Na Valech,“ uvedl ředitel divize Plumlov Ladislav Pur.

Vodní nádrž Holanda

Trojice letos dokončených vodních děl má sypanou hráz, betonovou výpusť s mostkem a bezpečnostní přeliv osázený přírodním kamenem. Až zarostou vegetací, dobře zapadnou do okolní lesnaté krajiny. Jde o malá vodní díla, z nichž nejmenší

je Holanda s velikostí vodní plochy 0,13 hektaru. Nádrž na bezejmenném toku se nachází v katastru obce Doubrava u Březiny, jižně od obce Studnice. Společně s ní v lese na okraji vojenského újezdu Březina vyrostly čtyři neprůtočné tůně a také byla revitalizována část toku, na níž se nachází. Investice do nového vodního díla vyšla na 1.130.000 korun.

Vodní nádrž na Valech

Vodní nádrž na Valech se nachází v katastrálním území Pulkava, severozápadně od obce Podivice, a má zhruba dvojnásobnou vodní plochu než Holanda. Součástí stavby se sypanou hrází je integrovaná vodní tůň na přítoku, kterou od nádrže dělí malá hráz. Výstavba vodního díla s rozlohou 0,26 hektaru si vyžádala investici ve výši 1.890.000 korun.

Vodní nádrž Křemle

Křemle je s rozlohou 0,63 hektaru největším z trojice aktuálně dokončených vodních děl ve vojenském újezdu Březina. Nachází se ve žlebu v okrajové části výcvikového prostoru v katastru Kotáry, severně od obce Radslavičky. Výstavba vyšla na asi 1.900.000 korun.

Nově vybudované nádrže mají stejný účel jako předchozí investice na Drahanské vrchovině.

„Nádrže budou primárně sloužit pro zadržování vody v krajině v území, které je chudé na povrchové zdroje i podzemní vody. Vodní plochy i nově vytvořené tůně mají také přispět k rozvoji biodiverzity těchto přírodních lokalit. Budou sloužit obojživelníkům, hmyzu i rostlinám, především specifickým vzácným druhům, které jsou na Drahaně hojně

zastoupeny,“ vysvětlil stavení specialista plumlovské divize Josef Plaček.

Čtyřicetimilionová investice v první vlně programu Živá voda umožnila stavbu třinácti malých nádrží a rybníků na Vyškovsku. V probíhající druhé vlně jich bylo naplánováno celkem devět, z nichž jsou již čtyři vodní díla dokončena a vodní nádrž Habart ve výstavbě. Zbývá spustit tedy ještě čtyři stavby.

Jan Sotona

VLS OPRAVILY HROBY Z PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY

Péče státního podniku o památky a pamětní místa ve vojenských lokalitách má další splněný cíl. VLS obnovily 14 válečných hrobů z prusko-rakouské války v roce 1866 u silnice z Mnichova Hradiště do Kuřívod v Ralsku.

Kuřívody v Ralsku se staly v druhé polovině 19. století jedním z prvních míst, kde se rozhodoval rakousko-pruský konflikt, jenž tehdy určil směřování celé evropské politiky. V roce 1866 se zde v poli postavilo na šest tisíc mužů. Oběti krvavé bitvy z června 1866 připomíná v Ralsku mimo jiné ojedinělý soubor pískovcových pomníků na hrobech rakouských polních myslivců, kteří v těchto místech svedli svůj poslední boj. Pomníky se nacházejí v lese podél silnice na Mnichovo Hradiště a původně tu stály už v roce 1891. V roce 2007 prošly obnovou, za 15 let se však na nich podepsalo počasí a bohužel i vandalství některých návštěvníků lesů.

Proto se Vojenské lesy a statky ČR, které hospodářsky spravují vojenské újezdy a další lokality se strategickým významem pro obranu státu, letos pustily do jejich obnovy.

Pískovcové mohyly s kovovými prvky byly očistěny, zbaveny mechu

a lišejníků. VLS pak opravily spárování pískovcových dílů a obnovily texty na náhrobcích. Opraveny a obnoveny byly také chybějící díly, od oplocení po vrcholové kříže.

„Obnovu hrobů se nám podařilo realizovat díky dotaci od ministerstva obrany, která pokryla bezmála 290 tisíc korun z celkových nákladů 360 tisíc korun,“ uvedl ředitel lesnické divize VLS v Mimoně Ivo Dohnal.

Obnova hrobů z prusko-rakouské války je jednou z dalších akcí, kterými se VLS snaží vrátit do vojenské krajiny historické památky a pamětní místa či jim vrátit jejich původní důstojnou podobu.

„Snažíme se smazat dluh, ke kterému v péči o památky a pamětná místa ve vojenských lokalitách došlo v desetiletích po druhé světové válce. Využíváme k tomu v maximální míře financování ze strukturálních evropských fondů i dalších externích zdrojů,“ uvedl ředitel VLS Roman Vohradský.

Jak připomněl, díky této strategii VLS obnovily v posledních letech dlouhou řadu památek. V Ralsku to například byla barokní lesní kaple na Borečku, kterou zničili během svého pobytu v této lokalitě vojáci Sovětské armády. Na západě Čech u Kyselky na hranici vojenského újezdu Hradiště zase karlovarští kolegové obnovili trojici památek z dob lázeňského podnikatele Heinricha Mattoniho – lesní kapli a historickou rozhlednu na vrchu Bučina nad Ohří. Do lesů u obce Kyselka vrátili i repliku lázeňského altánu. Na Šumavě letos dokončil státní podnik rekonstrukci historické vodní cesty Želnavský smyk, která spojovala národní technickou památku Schwarzenberský plavební kanál s řekou Vltavou. V Brdech aktuálně divize Hořovice rekonstruuje ikonický lovecký zámček Tři Trubky.

Jan Sotona

MIMOŇ OPĚT DAROVALA STROMKY DĚTEM I SENIORŮM

Kolegové z Mimoně, kteří spravují přírodní oblast Ralska, v prvním adventním týdnu v rámci výchovných zásahů v lesích vybrali desítky stromků, které následně rozvezli po celém Libereckém kraji. Malé borovičky z Ralska udělaly radost těm, kteří nemohou advent a vánoční svátky trávit v kruhu rodiny. Osmáosmdesát stromků VLS darovaly i s dopravou všem osmi dětským domovům na Liberecku a také dvěma domovům pro seniory.

Tradiční akce, která má na severu Čech už sedmnáctiletou tradici, se odehrála podle zaběhnutého scénáře. Místní ředitelství lesnické divize v Mimoně posbíralo požadavky od jednotlivých sociálních a vzdělávacích institucí. Následně v rámci pěstebních zásahů na jednotlivých lesních správách, především té v Hamru na Jezeře, vybrali vhodné borovičky a smrčky.

„Tradice vánočních stromků je v tužemsku celkem mladá a rozšířila se

masověji až na přelomu 19. a 20. století, čemuž hodně pomohli lesní hospodáři, kteří v ní viděli možnost, jak využít stromky z výchovných zásahů. Lidé dnes dávají přednost vánočním stromkům, které se pěstují speciálně na plantážích převážně ve Skandinávii, pro nás pro lesníky je ale tím tradičním symbolem Vánoc stromek z prořezávek v lese,“ okomentoval to ředitel VLS Roman Vohradský.

Stromky kolegové z Mimoně rozvezli do dětských domovů a dalších institucí před druhým adventním víkendem. Většina z nich mířila do osmi dětských domovů v kraji – do Frýdlantu, České lípy, Semil, Hamru na Jezeře, Kropachy, Jablonného v Podještědí, Dubé-Deštné, ale i do dětského domova Sluníčko přímo v krajském městě.

Další dvě desítky stromků z Ralska darovaly VLS mateřským školám a dalším školním zařízením v českolipském regionu. Dva smrčky a pět borovic

udělaly radost seniorům v domovech v Mimoně a Stráži pod Ralskem.

Jan Sotona

MALÉ „STROMSÁZENÍ“ VE STARÉ BOLESLAVI

Vy pořád jenom kácíte. Tuhle větu slyšel náš lesní Láda Šedivý ze Staré Boleslavi každou chvíli. Tak se rozhodl, že u staroboleslavské hájovny, kde bydlí, zorganizuje komorní obdobu letošní úspěšné podnikové akce na Brdech – stromsázení.

Vyčistil kus pozemku, zajistil ovocné stromky a se svými dětmi vysadil alej 19 stromků ve složení jabloň, hrušeň, třešeň a švestka. Pak oslovil druháčky ze školy v Lázni Toušeň, kteří si každý stromek „adoptovali“, napsali mu vzkaz a 24. listopadu jsme se u aleje všichni sešli. Nejdříve jsme s dětmi probrali druhy stromů rostoucí v okolí, jakým způsobem o ně pečujeme, jak je nutné je chránit před okusem zvířat, nezapomněli jsme ani na kůrovce (kůly u stromků jsou ze smrků, které byly kůrovcem napadeny) a potom jsme se společně vrhli na ochranu vysazené aleje. U každého stromku jsme instalovali pletivo a na něj zavěsili přáníčka od dětí. A druháčci už se těší, až budou jednou kolem vzrostlé aleje provázet své vlastní děti či vnoučata a budou jim vyprávět o tomto dni. A protože jim to nestačilo, domluvili si s námi na další týden program lesní pedagogiky na celé dopoledne.

Jan Kobr, lesní pedagog

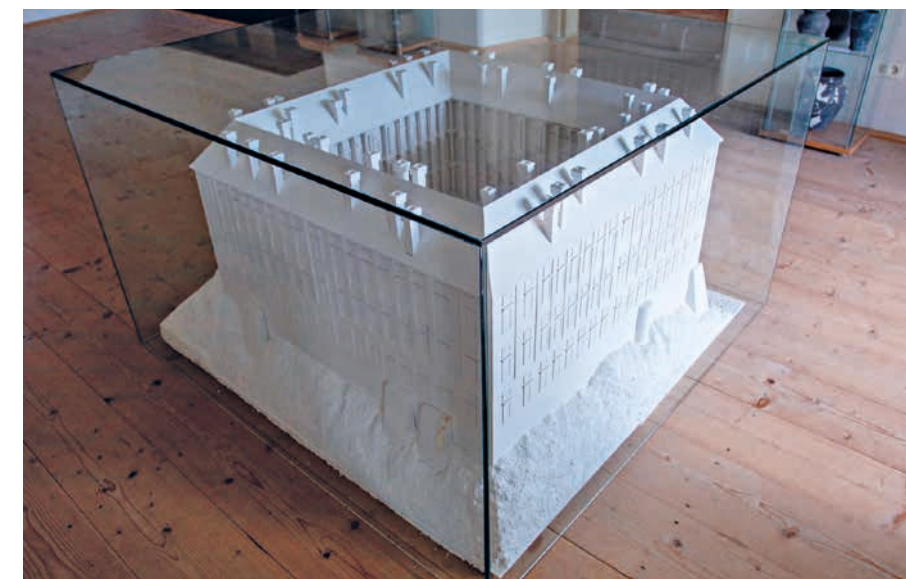
BÝVALÉ SÍDLO VLS JE NÁRODNÍ PAMÁTKOU

Bývalé sídlo lesnické divize Vojenských lesů a statků v Plumlově bylo v listopadu prohlášeno národní kulturní památkou. Více než tři sta let starou nezměnitelnou stavbu zámku, které se pro její neobvyklý vzhled říká v nadsázce také „panelák pro šlechtice“, převzal státní podnik po druhé světové válce a využíval ji až do poloviny 60. let minulého století.

Plumlovský zámek nechal postavit na konci 17. století Jan Adam z Lichtenštejna vedle původního hradu ze 13. století. Velkolepé architektonické plány jeho otce, knížete Karla

Eusebia se však nikdy úplně nenaplnily, a tak má původní barokní zámek postavený v renesančním stylu velmi neobvyklý vzhled. Vlastně je to jen asi čtvrtina původně zamýšlené stavby, která měla mít původně čtvercový charakter, podařilo se z ní postavit ale jen jedno křídlo.

Zámek stavěli nevolníci, uvnitř pracovali němečtí mistři z Olomouce a štuková výzdoba sálu mistra italského původu J. B. Brentaniho je umělecky nejcennější částí zámeckých interiérů. Jinak však z původních představ brzy sešlo. Sídlo po dokončení pěti pater obývali úředníci, později

budově nechaly provést rozsáhlou rekonstrukci, která zajistila nestabilní stavbu proti zřícení. Její součástí jsou i ocelová lana, kterými byla štíhlá budova „svázána“.

Zámek pak přešel pod Památkový ústav Brno a Muzeum Prostějovska, ani jeden z majitelů ale nezískal nikdy prostředky na jeho výraznější opravu. V roce 1994 převzalo zámek do vlastnictví město Plumlov, které do oprav nezvyklé památky postupně investuje dodnes.

„Zámek úzký a hrozivý / jeho tvar je nesmírný.“ Tak kdysi popsal v jedné ze svých „Slezských písní“ plumlovský zámek básník Petr Bezruč. K hrozivosti památky možná v očích některých pozorovatelů může přispět i fakt, že nikdy nedokončená budova a přílehlá sklepení skýtají útočiště pro několik druhů netopýrů.

Dva druhy zde od dubna do srpna mají své letní kolonie, které tvoří samice a jejich v červnu rozená mláďata. Půdu nízkého zámku obývá kolonie vrápence malého. Vrápenci zvláštní budovu využívají jako azyl podle historických záznamů minimálně od 60. let.

V dutinách nad falešnými stropy v 5. a 6. podlaží zámku pak sídlí největší tuzemský druh netopýra – netopýr velký. Zámečtí netopýři jsou v Plumlově pravidelně monitorováni od roku 2011 a zdá se, že se jim zde dobře daří. Vrápenců zde žije několik desítek, kolonie netopýrů velkých čítá asi 100–170 jedinců a jejich kolonie se s postupem let rozrůstá.

A druhý „strašidelný“ atribut plumlovská památka získala až na sklonku života básníka Bezruče v 50. letech. Tehdy byl starý historický sklep pod budovou přestavěn na bunkr, který se zachoval dodnes včetně speciálních dveří chránících kryt před chemickým útokem. Podoba bunkru sice s původní renesanční podobou stavby dosti kontrastuje, přesto se stala oblíbenou atrakcí pro návštěvníky. Plumlovský kastelán zde pro umocnění zážitku nabízí strašidelné prohlídky, které jsou určeny spíše dětem.

Jan Sotona

NABÍDKA VOLAREZY PRO ZAMĚSTNANCE VLS V ROCE 2023

Jako každý rok, přinášíme zvýhodněnou nabídku od správce resortních zdravotních a rekreačních zařízení. Letos mohou zaměstnanci vedle lázeňských a rekreačních pobytů vybírat také z nabídky dětských táborů.

Na základě uzavřené smlouvy o poskytování rekreačních a krátkodobých lázeňských pobytů mezi VLRZ a VLS mohou zaměstnanci i v roce 2023 využít tradičních letních a zimních dovolených, wellness pobytů spojených se vstupem do aquacentra a pobytů v lázeňských léčebnách Volarezy za smluvní ceny.

Pobyty je možno využít k rekreaci, ve vybraných zařízeních i jako rekonvalescenční pobyt s nárokem na placené volno dle Kolektivní smlouvy VLS. Sleva ve výši 15 % se poskytuje na balíčky služeb zveřejněné na webových stránkách VLRZ.

Jistým limitem u objednávání rekreačních pobytů může být omezení provozu oblíbeného hotelu Ovčárna pod Pradědem, který bude z důvodu plánované rekonstrukce otevřen jen do konce března 2023. Ale až do té doby nabízí Ovčárna všechny své služby v plném rozsahu.

Bližší informace získáte a **objednávku** učiníte prostřednictvím **předsedů odborových organizací** příslušných divizí, nebo u **předsedkyně CPV**. Ceníky i tiskopis žádosti o pobyt je ke stažení na **podnikovém intranetu**.

Jako novinka pro děti zaměstnanců je i možnost využít dětské tábory, pořádané v období zimních a letních prázdnin v Krkonoších nebo u Slapské přehradě. Více informací o dětských táborech se můžete dozvědět na <https://www.volareza.cz/tabory/>, kde si můžete tábor hned objednat.

Zuzana Fojtíková,
předsedkyně celopodnikové
odborové organizace

BLAHOPŘÁNÍ JUBILANTŮM

Blahopřejeme našim zaměstnancům, kteří se v následujícím období dožívají významného životního jubilea.

Příjmení a jméno	Pracovní místo	Příjmení a jméno	Pracovní místo
BERANOVÁ Jana	lesní dělník	NEUBERG Přemysl	manipulační dělník, řidič osobního vozu
BERKOVÁ Jana	uklízeč	NEVIMOVÁ Hana	chovatel hospodářských zvířat
BÍLKOVÁ Dana	lesní dělník	NEVIMOVÁ Svatava	lesní dělník
BRŇÁK Jiří	traktorista přibližování dřeva	PŘIDALOVÁ Jana	mzdová účetní
ČERNÝ Jan	automechanik, řidič	PUR Ladislav Ing.	ředitel divize
DOLEŽELOVÁ Markéta	uklízeč	RŮŽIČKA Petr Mgr.	dřevorubec
DUBSKÝ Michal	lesní	SEIDL Vladislav Ing.	specialista pro lesní výrobu
FELBEROVÁ Marie	hospodářsko-správní pracovník	SNOHA Petr	dřevorubec
FUNK Josef	lesní dělník	SOUKUP Viktor	lesní
GALČAN Radim	traktorista operátor	STÝBLOVÁ Alena Ing.	vedoucí střediska lesních školek
HNÍZDIL Libor Ing.	lesní	SVOBODA Milan	dřevorubec
HOŠEK David	dřevorubec	SYCHRA Petr	lesní dělník
HŘIVŇÁKOVÁ Eliška	uklízeč	ŠTEFEK Rostislav	lesní dělník
JANÁSEK Libor Ing.	vedoucí lesní správy	ŠVANCÁR ml. Josef	lesní
KAŇKOVSKÝ Ondřej	dělník s JMP	TOMAŠČÍK Dušan Ing.	nadlesní
KARMAZÍN Pavel	lesní	VOJTĚCH Pavel	traktorista přibližování dřeva
KAŠPAR Jaroslav Ing.	nadlesní	VOŠAHLÍK Jiří	lesní dělník
KAŠPEROVÁ Radomíra	správce majetku	WEISGÄRBEROVÁ Eva Ing.	adjunkt
KINDL Martin	lesní dělník	ZACHAR Martin	technik v rybářství
KLUČKA Jan Ing.	technik ostryhy	ZOUHAR Aleš	kočí v lesním
KOCIAN Marek	traktorista operátor		
KOCOUREK David Bc.	lesní		
KUBÍNOVÁ Drahoslava Ing. Mgr.	hospodářsko-správní pracovník		
LENC Martin	traktorista operátor		
MÁCHOVÁ Markéta Ing.	projektový manažer		
MALASKA Vladimír	pracovník údržby veřejných prostranství		
MOHELNÍK Milan	traktorista operátor		
MRKVIČKOVÁ Jana	mzdová účetní		

Vítěz soutěže
minulého kola
– Eliška Hušnerová –
s fotografií „Včela“.
Gratulujeme.

Jan Sotona, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

jan.sotona@vls.cz

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

